GEMEENTE HEERENVEEN

Aan

Gemeenteraad

Van

Auditcommissie

Datum

10 november 2026

Onderwerp: aanvullend advies n.a.v. addendum begroting

Geachte raad,

Op 22 oktober heeft de auditcommissie advies uitgebracht over de kwaliteit en informatiewaarde van de begroting 2027. Naar aanleiding van het nadien ontvangen addendum van het college ziet de auditcommissie aanleiding om dit advies aan te vullen.

De auditcommissie constateert dat het addendum gevolgen heeft voor de leesbaarheid, overzichtelijkheid en informatiewaarde van de begroting. De auditcommissie realiseert zich dat het addendum onder aanzienlijke tijdsdruk tot stand is gekomen, naar aanleiding van het recente overleg met de provincie over het structureel en reëel begrotingsevenwicht. De wethouder heeft de aanleiding en hoofdlijnen van de wijzigingen tijdens de commissievergadering toegelicht en deze zijn in het addendum nader uitgewerkt. De commissie begrijpt dat de prioriteit daarbij heeft gelegen op het tijdig verwerken van de noodzakelijke aanpassingen.
Tegelijkertijd blijft het van belang dat de raad beschikt over begrijpelijke en samenhangende financiële informatie om zijn kaderstellende en controlerende rol goed te kunnen vervullen.

Vanuit die verantwoordelijkheid geeft de auditcommissie de volgende aandachtspunten mee:

1. De begeleidende raadsbrief bevat geen inhoudelijke toelichting op de wijzigingen. De aanleiding, het verschil van inzicht met de provincie en de voorgestelde oplossing zijn wel door de wethouder in de commissievergadering toegelicht en in het addendum nader uitgewerkt. Een samenhangende toelichting op de wijzigingen en de gevolgen voor het totale financiële beeld zou de inzichtelijkheid voor de raad verbeteren. Dit is ook bij toekomstige begrotingswijzigingen een belangrijk aandachtspunt.

2. In het addendum worden belangrijke begrippen niet toegelicht. Voorbeeld is het begrip 'eenmalig structureel' versus incidenteel. Juist omdat dit onderscheid aanleiding is voor een belangrijk deel van de wijzigingen, is een heldere toelichting van belang voor een goed begrip van de begroting.

3. In het addendum worden meerdere oude en nieuwe tabellen opgenomen. Hoewel een deel van de wijzigingen wordt toegelicht, ontbreekt bij verschillende tabellen een inhoudelijke toelichting op de aard, aanleiding en gevolgen van de correcties. Dit geldt met name voor de overige wijzigingen in hoofdstuk 6. Hierdoor is het voor de raad niet eenvoudig om de wijzigingen en hun onderlinge samenhang te overzien. Een duidelijk overzicht van de wijzigingen en de betekenis daarvan voor de begroting zou de toegankelijkheid van de financiële informatie verbeteren.

4. De wethouder heeft het addendum tijdens de commissievergadering aangekondigd en de hoofdlijnen toegelicht. De uitgewerkte wijzigingen waren op dat moment echter nog niet beschikbaar. Hierdoor heeft de raad tijdens de

commissiebehandeling geen kennis kunnen nemen van de volledige uitwerking en daarover geen technische vragen kunnen stellen. De auditcommissie gaat ervan uit dat eventuele gevraagde verduidelijkingen tijdig beschikbaar zijn voor de besluitvorming.

5. Het addendum bevat naast de wijzigingen naar aanleiding van het overleg met de provincie ook correcties op de oorspronkelijke begroting. Daarbij is onderscheid nodig tussen redactionele correcties en wijzigingen met financiële gevolgen. De auditcommissie benadrukt het belang van een zorgvuldige kwaliteitscontrole en een duidelijke toelichting op correcties, zodat de raad kan vertrouwen op de juistheid en consistentie van de aangeboden financiële informatie.

6. Het addendum voorziet onder meer in een verlaging van het Wmo-budget met € 888.000 in 2027. Het college geeft aan dat dit mogelijk is op basis van een analyse van de beschikbare budgetruimte en dat dit geen gevolgen heeft voor het vastgestelde Wmo-beleid. De onderliggende analyse is niet in het addendum opgenomen. De auditcommissie acht het van belang dat de raad inzicht heeft in de uitgangspunten waarop dergelijke financiële ramingen zijn gebaseerd. De beoordeling van de beleidsmatige gevolgen en de aanvaardbaarheid van deze keuze is aan de raad.

   Daarnaast laat de aangepaste tabel van het structurele begrotingssaldo zien dat de begroting in 2027 structureel in evenwicht is, maar in de daaropvolgende jaren niet. Een heldere toelichting op de betekenis hiervan voor de meerjarige financiële positie helpt de raad bij zijn kaderstellende en controlerende taak.

De auditcommissie begrijpt de bijzondere omstandigheden en de tijdsdruk waaronder het addendum tot stand is gekomen. Zij onderkent het belang van het tijdig verwerken van de wijzigingen naar aanleiding van het overleg met de provincie. Tegelijkertijd constateert de commissie dat de toelichting en presentatie van de financiële wijzigingen op onderdelen duidelijker hadden gekund. Dit maakt het voor de raad lastiger om de wijzigingen in hun samenhang te beoordelen.

De auditcommissie brengt deze aandachtspunten onder de aandacht van de raad ten behoeve van de begrotingsbehandeling.

Auditcommissie Heerenveen,

secretaris, voorzitter,

B.R. van Henten-Meijer J. Heerschop-Dekker